

I. YLEISET SÄÄNNÖKSET

EKOLOGISEN SIIRTYMÄN
JA VÄESTÖHAASTEEN
MINISTERIÖ

14735 Kesäkuun 9 päivänä 2023 annettu määräys TED/646/2023 perusteista sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestomuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti

I

Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19 päivänä marraskuuta 2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, jäljempänä 'jätepuitedirektiivi', saatettiin osaksi Espanjan lainsäädäntöä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä 28 päivänä heinäkuuta 2011 annetulla lailla 22/2011. Molemmissa säädöksissä asetetaan joukko vaatimuksia, jotka on täytettävä, jotta tiettyä jätelajia ei hyödyntämisen jälkeen enää pidetä jätteenä.

Tätä oikeudellisen aseman muutosta koskevat neljä vaatimusta, jotka sisältyivät sekä jätepuitedirektiivin 6 artiklaan että 28 päivänä heinäkuuta 2011 annettuun lakiin 22/2011, olivat seuraavat: syntyvää ainetta tai esinettä on määrä käyttää erityisiin tarkoituksiin; aineelle tai esineelle on olemassa markkinat tai kysyntää; syntyvä aine tai esine täyttää tiettyjen tarkoitusten mukaiset tekniset vaatimukset ja on tuotteisiin sovellettavien olemassa olevien säännösten ja standardien mukainen; ja syntyvän aineen tai esineen käytöstä ei aiheudu haitallisia kokonaisvaikutuksia ympäristölle eikä ihmisten terveydelle.

Myöhemmin jätepuitedirektiivin 6 artiklaa muutettiin jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta 30 päivänä toukokuuta 2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/851. Artiklan uusi sanamuoto sisältää joitakin päivityksiä. Ensinnäkin, vaikka siinä säilytetään edellä luetellut neljä vaatimusta, joiden mukaisesti tiettyä jätelajia voidaan lakata pitämästä jätteenä, siinä otetaan käyttöön ensimmäistä vaatimusta koskeva yksityiskohta, sillä tuloksena syntyvää ainetta tai esinettä on tästä lähtien joka tapauksessa käytettävä tiettyihin tarkoituksiin. Toiseksi siinä otetaan käyttöön vaihtoehto, jonka mukaan jätteeksi luokittelun päättymistä voidaan soveltaa joko Euroopan unionin tasolla, jäsenvaltioissa tai tapauskohtaisesti.

Ensimmäisellä tasolla Euroopan komissio voi arvioida tarpeen hyväksyä tällaiset perusteet tietyille jätevirroille täytäntöönpanosäädöksillä koko Euroopan unionin tasolla. Toisessa tapauksessa, jos perusteita ei ole vahvistettu yhteisön tasolla, jäsenvaltiot voivat vahvistaa tällaisia perusteita tietyille jätelajeille. Molemmissa tapauksissa direktiivissä säädettyihin jätteeksi luokittelun päättymistä koskeviin perusteisiin sisältyvät seuraavat: jättemateriaalit, jotka on sallittua toimittaa hyödyntämistoimeen; sallitut käsittelyprosessit ja -tekniikat; sovellettavien tuotestandardien mukaiset laatuvaatimukset materiaaleille, joita ei hyödyntämistoimen seurauksena enää luokitella jätteeksi, mukaan lukien tarvittaessa epäpuhtauksien raja-arvot; hallintajärjestelmille asetettavat vaatimukset osoittaa noudattavansa jätteeksi luokittelun päättymistä koskevia perusteita, mukaan lukien laadunvalvontaa ja omavalvontaa sekä akkreditointia koskevat perusteet, jos tämä on asianmukaista; ja lopuksi vaatimustenmukaisuusilmoitusta koskeva vaatimus.

Kolmannessa tapauksessa eli niin sanotussa tapauskohtaisessa tilanteessa jäsenvaltioilla on oikeus päättää tietyistä jätevirroista tapauskohtaisesti, jos perusteita ei ole vahvistettu Euroopan unionin eikä kansallisella tasolla. Toukokuun 30 päivänä 2018 annetussa Euroopan

parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/851 säädetään, että kussakin tapauksessa on esitettävä tarvittaessa samat vaatimukset kuin mitä edellä kuvatuille kahdelle vaihtoehdolle asetettiin. Viimeksi mainitussa tapauksessa otetaan lisäksi huomioon epäpuhtauksien raja-arvot ja mahdolliset haittavaikutukset ympäristöön ja ihmisten terveyteen.

Jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetulla lailla 7/2022 saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä 30 päivänä toukokuuta 2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851. Lain 5 §:ssä säädetään, että ekologisesta siirtymästä ja väestöhaasteesta vastaava ministeri voi vahvistaa erityiset perusteet, jotka hyödyntämistoimen, kierrätys mukaan lukien, kohteena olevien tiettyjen jätteiden on täytettävä, jotta ne lakkaavat olemasta jätettä. Tätä tarkoitusta varten Euroopan unionin perustaman jätealan koordinoitukomitean tekemän alustavan tutkimuksen mukaan sovellettavassa tapaoikeudessa otetaan tarvittaessa huomioon ennalta varautumisen ja ehkäisemisen periaatteet sekä syntyvän materiaalin mahdolliset haittavaikutukset ja tarvittaessa se, onko asianmukaista sisällyttää epäpuhtauksien raja-arvot.

On syytä huomata, että uudella direktiivillä hyväksytty lähestymistapa Euroopan unionin ja kansallisen tason kehitykseen on sama kuin se, jota on sovellettu Espanjassa 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 5 §:n täytäntöönpanossa ministeriön määräyksillä, jotka koskevat jätteeksi luokittelun päättymistä.

Lain 5 §:ään lisättiin kuitenkin ilmaisu ”valmiste” hyödyntämistoimen tuloksena syntyvien aineiden ja esineiden yhteyteen, jotta se vastaisi tuotelainsäädännössä käytettyä terminologiaa ja erityisesti kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/ETY ja 2000/21/EY kumoamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1907/2006.

Huhtikuun 8 päivänä 2022 annetun lain 7/2022 5 §:n 3 momentissa säädetään edellytyksistä tapauksissa, joissa Euroopan unionin tai kansallisella tasolla ei ole vahvistettu erityisiä jätteeksi luokittelun päättymistä koskevia perusteita. Toimivaltaiset alueelliset viranomaiset voivat sisällyttää lain 33 §:n mukaisesti myönnettyihin lupiin, että niiden alueella sijaitsevassa laitoksessa hyödynnetyt jätteet lakkaavat olemasta jätettä, jotta niitä voidaan käyttää tietyssä toiminnassa tai teollisuusprosessissa, edellyttäen, että tämän pykälän edellytykset täyttyvät.

Samoin 8 päivänä huhtikuuta 2022 annettuun lakiin 7/2022 sisältyy vaatimus, jonka mukaan uuden materiaalin, joka on lakannut olemasta jätettä, on ensin täytettävä jätteeksi luokittelun päättymistä koskevan 5 §:n 1 momentin vaatimukset, minkä jälkeen sen on oltava tuotteita, kemiallisia aineita ja seoksia koskevan sääntelyn sekä tiettyjen tuotteiden markkinoille saattamista koskevan lainsäädännön mukaista.

II

Muovijätteen osalta Euroopan komissio nimitti Euroopan unionin tasolla Yhteisen tutkimuskeskuksen, jäljempänä 'JRC', tutkimaan tiettyjen muovijätteiden, kestonmuovien, ehdotettuja jätteeksi luokittelun päättymistä koskevia perusteita ja sisällyttämään niihin kaikki perustiedot, jotka ovat tarpeen jätepuitedirektiivin 6 artiklan edellytysten noudattamisen varmistamiseksi. Tutkimus julkaistiin vuonna 2014, ja sen laadinnassa hyödynnettiin jäsenvaltioiden asiantuntijoiden ja sidosryhmien näkemyksiä. Siinä keskityttiin erityisesti mekaanisiin käsittelyihin (ei lämpökäsittelyihin, kemiallisiin prosesseihin tai yhdistettyihin prosesseihin), ja sen liitteessä VI ehdotettiin useita perusteita, joiden mukaisesti kestonmuoveihin, pois lukien kertamuovit, voidaan soveltaa jätteeksi luokittelun päättymistä. Tutkimuksen julkaisemisesta huolimatta Euroopan komissio ei ole vielä tehnyt lainsäädäntöaloitteita näiden perusteiden antamiseksi muovijätevirralle Euroopan unionin tasolla.

Tämän jälkeen Euroopan komissio hyväksyi vuoden 2018 alussa ensimmäisen kiertotalouden toimintasuunnitelman puitteissa muoveja kiertotaloudessa koskevan EU:n strategian, jossa käsitellään erityisesti muovien suunnitteluun, tuotantoon ja käyttöön liittyviä näkökohtia sekä erilliskeräystä ja nykyisiä mahdollisuuksia tämäntyyppisten jätteiden asianmukaiseen käsittelyyn. Sen lisäksi, että strategia sisältää luettelon konkreettisista toimenpiteistä, siinä korostetaan tarvetta vähentää muovien käytöstä ja muovijätteestä yhteiskunnalle ja ympäristölle aiheutuvia epämieluisia vaikutuksia, ja siihen sisältyy tavoite käyttää uusien tuotteiden valmistukseen kierrätettyä muovia 10 miljoonaa tonnia vuodessa tästä hetkestä vuoteen 2025 ja siten edistää muovijätteen kierrätystä Euroopan unionissa.

Osana tätä strategiaa hyväksyttiin tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä 5 päivänä kesäkuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904. Tavoitteena on siirtyä kohti enemmän kiertotalouteen perustuvaa muovialaa ja torjua muovien aiheuttamaa meren pilaantumista. Espanjassa tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetulla lailla 7/2022. Erityisesti V osastossa otetaan käyttöön toimenpiteitä tiettyjen muovituotteiden kulutuksen vähentämiseksi ja korostetaan tätä materiaalia sisältävän jätteen asianmukaista hallintaa.

III

Käsite ”muovi” kattaa valtavan määrän erilaisia materiaaleja, joissa kaikissa on monomeereiksi kutsuttuja rakenteita pitkien ketjujen muodossa. Tämän perusyksikön perusteella kunkin muovin perustana on sekä polymeeri (monomeeriketju) että kaikki kemikaalit, joita siihen lisätään erilaisia ominaisuuksia varten. Ominaisuuksista riippuen muoveja voidaan käyttää muun muassa eristys-, lämpö-, rakenne-, kevennys- ja suoja-aineina. Tunnustetun toiminnallisuutensa, monipuolisuutensa ja hintansa ansiosta muoveilla on lukuisia sovelluksia eri aloilla, jotka vaihtelevat säiliöiden ja pakkausten jokapäiväisestä kotitalouskäytöstä esimerkiksi rakentamiseen, autoteollisuuteen, koneteollisuuteen, elektroniikkaan, maatalouteen, kankaisiin ja huonekaluihin. Pakkauksissa käytettävien muovien kysyntä on määrällisesti suurinta muihin käyttötarkoituksiin verrattuna.

Koska muoveilla on hyvin erilaisia ominaisuuksia ja niitä käytetään niin monissa eri sovelluksissa, muovien käyttö on niin laajaa ja siksi syntyvän muovijätteen määrä on erittäin tärkeä ja viime vuosina kasvussa. Monipuolisuutensa lisäksi muoveille ominaista on tuotteiden käyttöiän vaihtelevuus, ja se voi vaihdella tiettyjen kuluttajatuotteiden minuuteista muun muassa rakentamisessa tai koneteollisuudessa käytettyjen muovien useisiin vuosiin. Tällä näkökohdalla on myös suuri vaikutus jätevirtaan sekä tiettyjen kemiallisten aineiden tai seosten esiintymiseen joissakin jätteissä.

Muovijätteen sisältämät kemialliset aineet tai seokset ovat epäilemättä erittäin tärkeitä ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun kannalta. Tästä syystä kansalaisten vaatimukset ratkaista sekä välittömään saastumiseen liittyvä ongelma että toteuttaa asianmukaisimpia käsittelyjä jätevirran hallitsemiseksi ovat lisääntyneet. Tältä osin pysyvistä orgaanisista yhdisteistä 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1021 edellytetään, että liitteessä IV luetelluista aineista koostuva, niitä sisältävä tai niiden saastuttama jäte pitoisuuksina, jotka ylittävät mainitussa liitteessä vahvistetut pitoisuudet, on loppukäsiteltävä tai hyödynnettävä tietyillä käsittelytoimilla, joilla varmistetaan pysyvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuuden hävittäminen tai muuntaminen palautumattomasti, kun kierrätys ei ole mahdollista. Lisäksi sovelletaan säännöksiä, jotka koskevat näiden aineiden valmistusta, markkinoille saattamista ja käyttöä esineissä, jotka on valmistettu muoveista, joiden jätteeksi luokittelu päättyy.

Baselin yleissopimuksen perusteella useat jäsenvaltiot ovat laatineet ohjeita pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältävien jätevirtojen asianmukaisesta hallinnasta. Euroopan komissio julkaisi vuonna 2019 kunnianhimoisen tutkimuksen, jossa keskitytään 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 liitteissä IV ja V vahvistettujen rajojen tarkistamiseen. Tutkimuksessa korostetaan, että purkamisen ja mekaaninen erottaminen voidaan yleensä toteuttaa tehokkaana ensimmäisenä vaiheena, jolla vähennetään tuotantoon palaavan pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältävän jätteen määrää. Nämä käsitellyt soveltuvat paremmin sähkö- ja elektroniikkalaiteromulle, kun taas muihin virtoihin, kuten käytöstä poistettuihin ajoneuvoihin sekä rakennus- ja purkujätteeseen, liittyy enemmän käytännön esteitä. Ihannetapauksessa pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältävä jäte erotettaisiin mahdollisimman pian jätteenkäsittelyketjussa.

Kun siitä tulee jätettä, kierrätyksen onnistuminen tästä virrasta on hyvin vaihtelevaa ja riippuu jätelajista ja alkuperästä. Euroopan komission omien tietojen mukaan Euroopassa kerätään vuosittain yli 27 miljoonaa tonnia muovijätettä. Tästä vuotuisesta määrästä alle kolmannes on tarkoitettu kierrätyslaitoksiin, ja suuria määriä päättyy kaatopaikalle, poltetaan tai viedään maasta. Euroopan komissio on todennut, että vuoteen 2030 mennessä kunkin jäsenvaltion on kierrätettävä 55 prosenttia muovipakkausjätteestä.

IV

Espanjassa olisi erotettava toisistaan jalostusteollisuutena tunnettu muovi- tai muovien tuotantoteollisuus ja muut toimijat, jotka osallistuvat näiden materiaalien kiertoon, kun niistä tulee jätettä, eli muovijätettä käsittelevät tahot.

Kun muovituotteet on saatettu markkinoille, niistä tulee lopulta jätettä riippumatta siitä, että niiden käyttöikä voi vaihdella suuresti. Ne on sen jälkeen käsiteltävä 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti sellaisten muovijätettä käsittelevien tahojen tiloissa, jotka on nimenomaisesti hyväksytty tällaista käsittelyä varten. Tässä virrassa on tavallista, että ennen lopullista hyödyntämistä tapahtuvaa käsittelyä muovijäte kulkee muiden sellaisten tahojen kautta, jotka yleensä toteuttavat vähintään yhden luokituksen. Asianmukaisesti käsiteltyä jätettä voidaan käyttää suoraan raaka-aineena, jonka jalostusteollisuus sisällyttää uusien valmiiden tai puolivalmiiden muovituotteiden valmistukseen, mikä muodostaa kiertotalousmallin.

Tässä yhteydessä on huomattava, että "jätteeksi luokittelun päättymistä" koskevan oikeudellisen käsitteen soveltamiseksi muovijätteen on kuljettava yhden tai useamman jätteenkäsittelylaitoksen kautta ennen kuin se saapuu lopulliseen käsittelylaitokseensa. Niin kutsuttu teollisuusjäte (tai tuotantojäte) on kuitenkin jätetty tämän käsitteen ulkopuolelle, ja se sisältyy 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 4 §:ssä tarkoitettuun "sivutuotteen" käsitteeseen. Tällaiseen jätteeseen sisältyvät kaikki muovituotteiden tuotannossa syntyvät jätteet (jäänökset, palat, vaatimustenvastaiset tuotteet jne.), jotka on saatu tehtaalta ja jotka sisällytetään suoraan jalostusteollisuuteen ja joille on lisäksi ominaista, että ne eivät päädy loppukulluttajalle, sillä ne rajoittuvat ainoastaan teollisuusympäristöön.

Euroopan komissio on antanut EU:n tasolla joitakin säädöksiä, jotka koskevat jätteeksi luokittelun päättymistä, mutta mikään niistä ei koske muovia, joten ei ole olemassa yhtenäistä sääntelykehystä kaikille jäsenvaltioille. Ainoastaan Portugali on julkaissut jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet JRC:n teknisen tutkimuksen perusteella.

Kun otetaan huomioon tämän jätevirran merkitys ja sääntelyn puuttuminen Euroopan unionin tasolla, katsotaan olennaisen tärkeäksi antaa erityisiä kansallisia säännöksiä, joita voidaan soveltaa. Sääntelystä on useita suoria hyötyjä. Niitä ovat muun muassa seuraavat: kannustetaan lisäämään tämäntyyppisen jätteen erilliskeräyksen määrää ja tehostamaan sen keräystä; nostetaan kierrätysastetta; parannetaan jätteenkäsittelyä ja asianmukaisilla käsittelytoimilla talteen otetun raaka-aineen laadunvalvontaa.

Lisäksi oikeusvarmuutta lisätään erottelemalla toisistaan jätteet ja muovituotteet ja siten myös niitä koskevat säännökset. Kun jätteestä peräisin oleva materiaali täyttää vastaavat vaatimukset, se lakkaa olemasta jätettä. Sen vuoksi siihen ei sovelleta jätteitä koskevia

säädöksiä, kuten 8 päivänä huhtikuuta 2022 annettua lakia 7/2022 tai valtion alueella tapahtuvista jätteiden siirroista 2 päivänä kesäkuuta 2020 annettua kuninkaan asetusta 553/2020, minkä seurauksena hallinnolliset muodollisuudet vähenevät. Tämä muutos on mahdollinen, koska uudet materiaalit ovat ympäristön ja ihmisten terveyden kannalta turvallisia, toisin kuin jätteet.

V

Tämä ministerin määräys koostuu kahdeksasta pykälästä, lisäsäännöksestä, siirtymäsäännöksestä ja kahdesta loppusäännöksestä. Se sisältää neljä liitettä. Tämän määräyksen tarkoituksena on vahvistaa jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet erityisesti mekaanisesti käsitellyille kestopuovijätteelle, ja se on voimassa koko Espanjan alueella, kuten 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 5 §:ssä säädetään. Nämä perusteet perustuvat edellä mainittuun JRC:n laatimaan tekniseen asiakirjaan.

Näin ollen tämän määräyksen soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan mekaanisesti käsitellyt kestopuovijätteet eivätkä muut jätevirrat, kuten kemialliset käsittelyt, joita tähän jätevirtaan voidaan kohdistaa. Sen ulkopuolelle jäävät myös termostaattiset muovijätteet eli muovijätteet, joita ei voi enää sulattaa tai muotoilla uudelleen sen jälkeen, kun ne on kuumennettu ja jäädytetty.

Tämän määräyksen kolmannessa ja sitä seuraavissa pykälissä vahvistetaan jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet ja menettely vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi hallintajärjestelmien avulla, laatuvaatimukset, jotka syntyvän materiaalin on täytettävä hyödyntämistoimen jälkeen sovellettavien tuotestandardien mukaisesti, sekä muovijätettä käsittelevien tahojen velvollisuudet.

Jotta pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva monimutkainen kysymys voidaan varmistaa tietyissä muovijätevirroissa, ehdotetaan kahden tason eriyttämistä. Yhtäältä niissä kanavissa, joissa on suurempi varmuus siitä, että pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja vaarallisia aineita ei esiinny, edistetään jäljitettävyyttä varmistamalla, mistä jätteeksi luokittelun päättämistä varten vastaanotetut jätteet ovat peräisin, ja varmistamalla, että kyseiset jätteet käsitellään erikseen ilman, että mikään välivaiheen taho sekoittaa niihin muista lähteistä peräisin olevia jätteitä. Ja lopuksi, kun tämä konkreettinen, tunnistettava ja jäljitettävissä oleva jäte saavuttaa lopullisen hyödyntäjän, jäljitettävyyttä varmistetaan yksinkertaisesti antamalla vaatimustenmukaisuusilmoitus kustakin aineen lähetyksestä, joka vastaanotetaan viimeksi mainitun tahon laitoksessa.

Toisaalta vaarallisen jätteen, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun, käytöstä poistettujen ajoneuvojen sekä rakennus- ja purkujätteen virroista, joissa tiedetään olevan vaarallisia aineita ja pysyviä orgaanisia yhdisteitä, sekä muista sellaisista jätevirroista, joissa näitä aineita voidaan havaita, peräisin olevien jätteiden osalta on myös varmistettava yksiselitteisesti jätteen alkuperä, ja jäte on käsiteltävä erillään edellä tarkoitettusta jätteestä kaikissa ketjuun osallistuvissa tahoissa, kunnes se saavuttaa lopullisen hyödyntäjän. Tämä ei kuitenkaan rajoita näiden jätteiden erityistä puhdistamista 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 säännösten mukaisesti. Yleiskuva tämän asetuksen vaikutuksista muovijätteisiin ja muovin alaryhmiin sekä tapauskohtaisesti sovellettavat toimet on sisällytetty ohjeena liitteeseen IV.

Kierrätetyn muovimateriaalin, joka täyttää 3 §:ssä esitetyt jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet ja jota ei sen vuoksi enää katsota jätteeksi, jokaisen lähetyksen mukana on oltava vastaava 5 §:n mukainen vaatimustenmukaisuusilmoitus, jonka sisältö ja tiedot ovat liitteen III mukaiset, kyseisen materiaalin myöhemmästä määränpäästä riippuen. Tämän määräyksen mukaisesti käsiteltäviä kestopuovijätettä on lopullisen hyödyntämisen jälkeen käytettävä suoraan jalostusteollisuudessa. Syntyvän materiaalin jätteeksi luokittelun päättymiseen liittyvä peruskysymys ei ole saatujen materiaalien fyysisessä muodossa vaan mahdollisuudessa käyttää niitä suoraan ja korvata niillä uudet muoviraaka-aineet eri muovituotteiden valmistusteollisuudessa.

Koska käyttöä elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvana materiaalina on jo rajoitettu

ja säännelty EU:n lainsäädännöllä, tähän tarkoitukseen tarkoitettuun käsiteltyyn kestopuovijätteen sovelletaan elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvista kierrätysmuovimateriaaleista ja -tarvikkeista ja asetuksen (EY) N:o 282/2008 kumoamisesta 15 päivänä syyskuuta 2022 annetun komission asetuksen (EU) 2022/1616 erityissäännöksiä muiden asiaa koskevien eurooppalaisten standardien säännösten lisäksi. Sen vuoksi tässä ministerin määräyksessä on erotettava toisistaan kaksi myöhempää määränpäättä, vaikka nämä kaksi materiaalityyppiä ovat myös ehdokkaita vastaavalle jätteeksi luokittelun päättymiselle. Yhtäältä niiden materiaalien, jotka joutuvat kosketukseen elintarvikkeiden kanssa, on täytettävä voimassa olevissa EU:n asetuksissa säädetyt vaatimukset sekä kansallisella tasolla elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuviin materiaaleihin ja tarvikkeisiin käytettäviä, kierrätettyihin polymeerimateriaaleihin perustuvia raaka-aineita koskevista ehdoista 17 päivänä kesäkuuta 2011 annetun kuninkaan asetuksen 846/2011 säännökset. Toisaalta kaikkien muiden mekaanisesti käsiteltyjen kestopuovimateriaalien, jotka on tarkoitettu jalostusteollisuuteen muunlaisten muovituotteiden valmistukseen, on oltava sovellettavan lainsäädännön tai käyttäjän vaatimien teknisten eritelmien mukaisia.

Näin ollen muuta kestopuovijätettä, joka ei sisälly liitteeseen I, sekä mekaanisesti käsiteltyä muovijätettä, joka ei täytä muita säädettyjä perusteita, pidetään edelleen 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetussa laissa 7/2022 tarkoitettuna jätteenä, ja sitä on käsiteltävä kyseisessä laissa säädetyt oikeudellisen järjestelmän mukaisesti. Tai jos se on tarkoitettu energian hyödyntämislaitoksiin, kyseisten laitosten on noudatettava teollisuuden päästöjä koskevan määräyksen hyväksymisestä ja saastumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä 1 päivänä heinäkuuta 2002 annetun lain nro 16/2002 soveltamisesta 18 päivänä lokakuuta 2013 annetun kuninkaan asetuksen nro 815/2013 IV luvun säännöksiä kyseisissä säädöksissä säädetyt ympäristönsuojelun varmistamiseksi.

Kun tämä määräys tulee voimaan, sen soveltaminen on vapaaehtoista muovijätettä käsitteleville tahoille. Jos taas lopullinen taho haluaa pitää käsiteltyä kestopuovijätettä kaupan tuotteena, sen on noudatettava tätä standardia. Jotta voidaan varmistaa, että muovijätettä käsittelevä taho noudattaa tätä standardia, on tarpeen, että kyseiset tahot ilmoittavat siitä asianomaiselle aluehallinnolle. Niiden on siis lähetettävä ilmoitus aluehallinnolle, joka on hyväksynyt laitoksen 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti, ja ilmoituksessa on oltava vähintään liitteen II tiedot.

Euroopan komission mukaan jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet ovat sitovia ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, joka on säätänyt ne. Kun materiaali tuodaan Espanjaan, Espanjan viranomaisilla ei ole velvollisuutta hyväksyä materiaalin luokittelua muuksi kuin jätteeksi alkuperämaan jätteeksi luokittelun päättymistä koskevien perusteiden perusteella. Viennin osalta siirrot toteutetaan jätteiden siirrosta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 mukaisesti, jos vastaanottomaa ei ole ennalta erikseen ilmaissut hyväksyvänsä mainittua luokittelua tuotteeksi. Jos lähtömaa tai vastaanottomaa on kolmas maa eli maa, joka ei ole Euroopan unionin jäsen, siirto on joka tapauksessa suoritettava edellä mainitun asetuksen mukaisesti.

VI

Tämä määräys on julkishallinnon yhteisestä hallintomenettelystä 1 päivänä lokakuuta 2015 annetun lain 39/2015 129 §:ssä vahvistettujen hyvän sääntelyn periaatteiden mukainen. Tarpeellisuuden ja tehokkuuden periaatteiden mukaisesti tämä määräys perustuu ihmisten terveyden ja ympäristön asianmukaiseen suojeluun, ja sillä helpotetaan muovituotteiden palauttamista tuotantoon ainoastaan sellaisten turvallisten materiaalien osalta, jotka täyttävät myöhemmän käytön edellyttämät vaatimukset. Se perustuu lisäksi tavoitteiden selkeään määrittelyyn ja, koska asetetut vaatimukset ovat luonteeltaan erittäin teknisiä, sitä pidetään tarkoituksenmukaisena välineenä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tämä säädös on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska sillä säännellään sen tavoitteen kannalta olennaisia seikkoja eli sitä, milloin tietty mekaanisesti ja asianmukaisesti

käsitelty muovijäte lakkaa olemasta jätettä 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti, sekä vahvistetaan tuottajan tai maahantuojan tarpeelliset velvollisuudet.

Säädös on oikeusvarmuuden periaatteen mukaisesti yhdenmukainen muun kansallisen oikeusjärjestyksen kanssa, erityisesti 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 kanssa, jolla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta 30 päivänä toukokuuta 2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851, jossa esitetään tiettyjä jätteeksi luokittelun päättymistä koskevia erityispiirteitä. Säädöksellä myös lisätään oikeusvarmuutta, koska siinä vahvistetaan vakaat, ennakoitavat, yhdenmukaiset ja varmat sääntelypuitteet selventämällä perusteita, jotka jätteen on täytettävä, jotta se lakkaa olemasta jätettä ja sitä voidaan alkaa käyttää tuotteena. Tämän ansiosta se helpottaa asianomaisten alojen toimintaa ja päätöksentekoa.

Siinä noudatetaan myös avoimuuden periaatetta, koska kaikkia julkisia tiedotus- ja kuulemismenettelyjä on noudatettu tunnollisesti.

Lopuksi tehokkuusperiaatetta soveltamalla tällä standardilla varmistetaan, että sen tavoitteet saavutetaan mahdollisimman tehokkaasti mahdollisimman alhaisin soveltamiskustannuksin, eikä siitä aiheudu hallinnollista rasitetta.

Tätä määräystä laadittaessa on kuultu itsehallintoalueita ja asianomaisia aloja edustavia yksiköitä; siihen on myös sovellettu julkista tiedotusmenettelyä, ja se on toimitettu jätealan koordinoitukomitealle ja ympäristöasioiden neuvoa-antavalle lautakunnalle tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista sekä oikeuden saatavuutta koskevista oikeuksista ympäristöasioissa 18 päivänä heinäkuuta 2006 annetun lain 27/2006 säännösten mukaisesti.

Tähän ministerin määräykseen on sovellettu teknisiä määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavaa menettelyä, josta säädetään teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisesta 31 päivänä heinäkuuta 1999 annetussa kuninkaan asetuksessa nro 1337/1999, jolla pannaan täytäntöön teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9 päivänä syyskuuta 2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535.

Teollisuus-, kauppa- ja matkailuministeriö on ilmoittanut tästä määräyksestä Maailman kauppajärjestölle ja erityisesti kaupan teknisten esteiden komitealle.

Määräyksen täytäntöönpanovaltuuksista säädetään 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 5 §:ssä ja sen perustuslaillisesta perustasta perustuslain 149 §:n 1 momentin 23 alakohdassa, jossa valtiolle annetaan yksinomainen toimivalta ympäristönsuojelua koskevaan perustuslainsäädäntöön liittyvissä asioissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta itsehallintoalueiden toimivaltaa asettaa suojelua koskevia täydentäviä standardeja.

Tämän nojalla, valtiovarain- ja julkishallintoministerin ennakkohyväksynnällä sekä valtioneuvoston suostumuksella säädän seuraavaa:

1 §. Tarkoitus ja soveltamisala.

1. Tämän määräyksen tarkoituksena on vahvistaa perusteet sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestopuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti.
2. Kestomuovijäte, joka ei ole tämän määräyksen säännösten mukaista, katsotaan jätteeksi, ja se hyödynnetään tai loppukäsitellään 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 ja muiden siihen sovellettavien säädösten mukaisesti.
3. Tässä määräyksessä säädettyjä perusteita sovelletaan koko Espanjan valtion alueella.

2 §. Määritelmät.

Tässä määräyksessä sovelletaan 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetussa laissa 7/2022 säädettyjen määritelmien lisäksi seuraavia määritelmiä:

- a) 'kauppias': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka osallistuu sellaisen kierrätetyn

muovimateriaalin hankintaan, joka on lakannut olemasta jätettä tämän määräyksen mukaisesti, ja myöhempään myyntiin muovituotteiden tuotantolaitoksille, vaikka sillä ei olisi kyseistä materiaalia fyysisesti hallussaan;

b) 'muu kuin muoviosa': materiaali, joka on luonteeltaan muita kuin polymeerejä ja kemiallisia lisäaineita, jotka ovat osa jotakin muovijätettä tai kierrätettyä muovimateriaalia;

c) 'lähetys': kierrätetyn muovimateriaalin erä, jonka tuottaja on tarkoittanut toiselle haltijalle ja joka voi sisältyä yhteen tai useampaan kuljetusyksikköön, kuten säiliöihin.

d) 'maahantuoja': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka tuo kierrätettyä muovimateriaalia, joka on lakannut olemasta jätettä tämän määräyksen mukaisesti, Espanjaan joko Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta;

e) 'silmämääräinen tarkastus': kaiken muovijätteen tai kierrätetyn muovimateriaalin tarkastus näköaistia tai muita aisteja tai erikoistumattomia laitteita käyttäen;

f) 'erä': sellaisen samanlaatuisen kierrätetyn muovimateriaalin yksikkö, joka on tuotettu samassa käsittelylaitoksessa ja jonka osalta liitteessä I olevan 3 kohdan vaatimukset on varmistettu;

g) 'kierrätetty muovimateriaali': materiaali, joka on saatu kestumuvijätteestä, jota käsitellään mekaanisesti hyväksytyissä käsittelylaitoksissa lopulliseksi käsittelyksi katsotulla käsittelyllä ja joka täyttää tämän standardin vaatimukset ja joka lakkaa olemasta jätettä 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti;

h) 'pätevä henkilöstö': henkilöt, jotka kokemuksen tai koulutuksen avulla voivat asianmukaisesti tutkia ja arvioida sekä muovijätteen että kierrätetyn muovimateriaalin ominaisuuksia;

i) 'haltija': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka hallussa kierrätetty muovimateriaali on;

j) 'tuottaja': valtuutettu jätteen käsittelystä vastaava taho, joka suorittaa lopulliset käsittelytoimet saadakseen materiaalin tietyillä ominaisuuksilla ja joka siirtää sen ensimmäistä kertaa kierrätettynä muovimateriaalina, joka on lakannut olemasta jätettä;

k) 'muovijäte': tuote, joka on valmistettu muovista tai joka sisältää muovia ja joka hävitetään tai joka on tarkoitettu hävitettäväksi tai joka on loppukäsiteltävä. Käsite kattaa teollisuusjätteet ja kulutusjätteet, sekä käsittelemättömät että käsitellyt jätteet;

l) 'kestumuovijäte': muovijäte, joka voidaan sulattaa kuumentamalla ja kovettaa jäädyttämällä ja jonka ominaisuudet ovat palautuvia.

3 §. Jätteen luokittelun päättymistä koskevat perusteet.

1. Muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu kierrätetty muovimateriaali lakkaa olemasta jätettä, kun se poistuu tuottajan tiloista haltijan tiloihin ja täyttää seuraavat vaatimukset:

a) käsiteltäväksi tarkoitettu kestumuvijäte on yksinomaan sellaista, joka täyttää liitteessä I olevan 1 kohdan perusteet;

b) kestumuvijätteelle on tehty yksi tai useampi hyödyntämistoimi liitteessä I olevassa 2 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti;

c) kierrätetyt muovimateriaalit täyttävät liitteessä I olevassa 3 kohdassa ja soveltuvin osin 4 §:ssä säädetty perusteet;

d) tuottaja tai maahantuoja on täyttänyt 5, 6 ja 7 §:ssä säädetty velvoitteet.

2. Kierrätettyjen muovimateriaalien tuontiin sovelletaan tarvittaessa jätteiden siirrosta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 28 artiklan säännöksiä.

3. Luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, jotka haluavat hankkia kierrätettyä muovimateriaalia, on noudatettava tätä standardia ja ilmoitettava sille itsehallintoalueelle, jossa kierrätetyn muovimateriaalin hankkiva lopullinen käsittelylaitos sijaitsee, että perusteet on täytetty ennen ensimmäistä lähetystä. Ilmoitus on tehtävä laitoksen hyväksyneelle toimivaltaiselle alueelliselle viranomaiselle osoitetulla hakemuksella, jossa on vähintään liitteessä II säädetty tiedot.

4 §. *Elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvien materiaalien valmistukseen tarkoitettu kierrätetty muovimateriaali.*

Kun kierrätetty muovimateriaali on hankittu elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvista kierrätysmuovimateriaaleista ja -tarvikkeista ja asetuksen (EY) N:o 282/2008 kumoamisesta 15 päivänä syyskuuta 2022 annetun komission asetuksen (EU) 2022/1616 mukaisesti, sen jätteeksi luokittelun katsotaan päättyneen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 §:ssä esitettyjen perusteiden täyttämistä.

5 §. *Vaatimustenmukaisuusilmoitus.*

1. Tuottajan tai maahantuoja on annettava jokaisesta sellaisen kierrätetyn muovimateriaalin lähetyksestä, joka ei enää ole jätettä, vaatimustenmukaisuusilmoitus liitteessä III olevan mallin mukaisesti.
2. Tuottajan, maahantuoja tai kauppiaan on toimitettava vaatimustenmukaisuusilmoitus kierrätetyn muovimateriaalin lähetyksen seuraavalle haltijalle.
3. Tuottajan, maahantuoja ja kauppiaan on säilytettävä vaatimustenmukaisuusilmoituksen jäljennös vähintään kolmen vuoden ajan sen antamispäivästä ja saatettava se pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten saataville.
4. Vaatimustenmukaisuusilmoitus voidaan antaa millä tahansa välineellä joko paperisena tai sähköisessä muodossa edellyttäen, että sillä voidaan taata ilmoituksen aitous, sisällön koskemattomuus ja luettavuus ilmoituksen antamispäivästä sen koko säilytysajan ajan.
5. Vaatimustenmukaisuusilmoitus on liitettävä jokaiseen lähetykseen. Jos lähetyksessä jaetaan useisiin kuljetusyksiköihin, jokaisessa niistä on oltava vaatimustenmukaisuusilmoituksen jäljennös.

6 §. *Hallintajärjestelmä.*

1. Tuottajan on otettava käyttöön hallintajärjestelmä, jonka avulla voidaan osoittaa 3 §:n perusteiden täyttyminen.
2. Hallintajärjestelmään on sisällyttävä sarja dokumentoituja menettelyjä, jotka liittyvät kaikkiin seuraaviin näkökohtiin:
 - a) liitteessä I olevassa 1 kohdassa tarkoitettu hyödyntämistä varten käsiteltävien kestopuuvijätteiden hyväksyntätarkastus;
 - b) liitteessä I olevassa 2 kohdassa kuvailtujen prosessi- ja käsittelyvaatimusten seuranta;
 - c) hankitun materiaalin laadunvalvonta liitteessä I olevan 3 kohdan mukaisesti (mukaan lukien näytteenotto ja analyysit);
 - d) seuraavan haltijan huomautukset syntyvän materiaalin vaatimustenmukaisuudesta;
 - e) edellä olevien a–c kohdan mukaisesti suoritettujen tarkastusten tulosten kirjaaminen;
 - f) hallintajärjestelmän uudelleentarkastelu ja parantaminen ja
 - g) henkilöstön kouluttaminen.
3. Hallintajärjestelmään on sisällyttävä myös liitteessä I vahvistettuja perusteita koskevat erityiset valvontavaatimukset.
4. Hallintajärjestelmään on sisällyttävä hyödyntämisen tuloksena syntyvän materiaalin näytteenoton suunnittelu- ja näytteenottomenetelmät teknisten standardien UNE-CEN/TS 16011:2015 EX. "Plásticos. Plásticos reciclados. Preparación de muestras" [Muovit. Kierrätysmuovit. Näytteiden valmistelu] ja PD CEN/TS 16010:2020 "Plastics. Recycled plastics. Sampling procedures for testing plastics waste and recycles" [Muovit. Kierrätysmuovit. Näytteenottomenetelmät muovijätteen ja kierrätettyjen materiaalien testaamiseksi], sellaisena kuin se on ajantasaisimpana ja uusimpana versiona, mukaisesti.
5. Sellaisen vaatimustenmukaisuuden arviointielimen, joka on akkreditoitu tällaista tointa varten tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9 päivänä

heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti, on varmistettava että tuottajan soveltama hallintajärjestelmä on tämän pykälän vaatimusten mukainen.

6. Tuottajan on pyynnöstä annettava toimivaltaisille viranomaisille pääsy hallintajärjestelmäänsä ja siihen liittyviin rekistereihin.

7. Jos jonkin liitteessä I olevassa 2 kohdassa tarkoitetun käsittelyn suorittaa muu jätteitä käsittelevä taho kuin tuottaja, tuottajan on varmistettava, että kyseisellä taholla on käytössään hallintajärjestelmä, jolla varmistetaan tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten noudattaminen.

8. Tuojan on vaadittava tavarantoimittajalta, että tällä on käytössään 2, 3 ja 4 momentin vaatimukset täyttävä hallintajärjestelmä. Hallintajärjestelmän on oltava sellaisen vaatimustenmukaisuuden arviointielimen sertifioima, joka on akkreditoitu sertifiointia varten 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti.

7 §. Tuottajan ja tuojan muut velvollisuudet.

1. Tuottajan on jätteitä käsittelevänä tahona sisällytettävä 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain nro 7/2022 64 §:ssä mainittuun kronologiseen tiedostoonsa myös seuraavia asioita koskevat tiedot:

- a) eränumero,
- b) erän lähetyspäivä,
- c) asiakkaan tunnistetiedot ja
- d) myyty määrä.

Tuottajan on 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 65 §:n 1 momentissa säädettyssä vuosikertomuksessa ilmoitettava myös tuotteena kaupan pidettävän kierrätetyn muovimateriaalin määrä ja määräraikka.

2. Tuottajan on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan kunkin erän osalta tiedot, joiden avulla liitteessä I säädettyjen perusteiden noudattaminen voidaan varmistaa.

3. Tuojan on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan kunkin tuodun erän osalta tiedot, joiden avulla liitteessä I säädettyjen perusteiden noudattaminen voidaan varmistaa.

8 §. Ennen tuottajaa jätteitä käsittelevien tahojen velvollisuudet.

Muun muassa vaarallisten jätteiden, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun, käytöstä poistettujen ajoneuvojen tai rakennus- ja purkujätteen virroista peräisin olevan muovijätteen mahdollisimman hyvän jäljitettävyyden varmistamiseksi jätteitä käsittelevän tahon on varmistettava, että nämä jätteet käsitellään sen laitoksessa erillään eikä niitä sekoiteta muista lähteistä peräisin olevaan muuhun muovijätteeseen.

Ainoa lisäsäännös. Hyödyntämistoimen merkitseminen tätä määräystä noudattavien jätteitä käsittelevien tahojen lupiin.

Kaikkien sellaisten lopullisten tahojen, jotka ovat ilmoittaneet itsehallintoalueen toimivaltaiselle viranomaiselle tämän määräyksen noudattamisesta 3 §:n 2 momentin mukaisesti, laitoksen hyväksyntään on sisällyttävä muovijätteen lopullinen hyödyntämistoimi, jonka koodi on "R0307 Orgaanisen jätteen kierrätys materiaalien tai aineiden tuottamiseksi".

Ainoa siirtymäsäännös. Siirtymäjärjestelyt.

Niiden käsittelylaitosten johtajien ja omistajien, jotka ovat saaneet itsehallintoalueilta luvan hankkia kierrätettyä muovia tuotteena, on pyydettävä niiden mukauttamista tämän ministerin määräyksen mukaisiin oikeudellisiin vaatimuksiin kolmen kuukauden kuluessa tämän säädöksen

voimaantulosta.

Edellä mainituissa tapauksissa ja 18 kuukauden kuluttua tämän määräyksen voimaantulosta tuotteena voidaan pitää kaupan ainoastaan kierrätettyä muovimateriaalia, joka on tämän ministerin määräyksen säännösten mukaista. Määräaika lyhennetään kolmeen kuukauteen, jos toimijat ja edellisessä kohdassa tarkoitetut laitokset eivät ole pyytäneet lupansa mukauttamista.

Ensimmäinen loppusäännös. *Toimivallan jako.*

Tämä määräys annetaan Espanjan perustuslain 149 §:n 1 momentin 23 kohdan säännösten nojalla; siinä valtiolle annetaan yksinomainen toimivalta ympäristönsuojelua koskevan perustuslainsäädännön osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta itsehallintoalueiden toimivaltaa antaa täydentäviä suojelusäännöksiä.

Toinen loppusäännös. *Voimaantulo.*

Tämä määräys tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se julkaistaan Espanjan virallisessa lehdessä.

Madridissa 9 päivänä kesäkuuta 2023. – Espanjan hallituksen kolmas varapuheenjohtaja ja ekologisesta siirtymästä ja väestöhaasteesta vastaava ministeri Teresa Ribera Rodríguez.

LIITE I

Jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat perusteet

1. Loppukäsittelyyn sallittu kestromuovijäte

Jätteen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Perusteet	Valvontavaatimukset
1. Tähän käsittelyyn hyväksytään vain jätteitä, joiden eurooppalaisen jäteluettelon (EWC) nimikkeet ovat seuraavat: a) Teollisuuden jätteet: 07 02 13 Muovijätteet (muovien, synteettisen kumin ja muuntokuitujen valmistuksesta, muotoilusta, jakelusta ja käytöstä) 12 01 05 Muovilastut ja muovien muovausjätteet (valusta sekä metallien ja muovien fysikaalisesta ja mekaanisesta pintakäsittelystä) b) Kulutusjätteet: 02 01 04 Muovijätteet (lukuun ottamatta pakkauksia) (maaloudesta, puutarhavihijälystä, vesiviljelystä, metsätaloudesta, metsästyksestä ja kalastuksesta) 15 01 02 Muovipakkaukset (mukaan lukien yhdyskuntajätteen erilliskerätyt pakkausjätteet), 15 01 10* Pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia (vain kun pakkaus on valmistettu muovista) 16 01 19 Muovi (omalla käyttövoimallaan kulkevien kulkuneuvojen loppukäsittelystä tai huolto- ja korjausprosesseista) 17 02 03 Muovi (rakennus- ja purkujätteestä) 19 12 04 Muovi ja kumi (muovi mekaanisista jätteenkäsittelylaitoksista) ⁽¹⁾ 20 01 39 Muovit (erikseen kerätyistä alaryhmistä (alanimikeryhmään 15 01 kuuluvia lukuun ottamatta)) Nimikeryhmien 18 01 ja 18 02 osalta selvennetään, että eurooppalaisen jäteluettelon nimikkeisiin 18 01 03* ja 18 02 02* sekä nimikkeisiin 18 01 02, 18 01 04 ja 18 02 03 kuuluva muovijäte voidaan katsoa hyväksyttäväksi jätteeksi desinfioinnin jälkeen.	Laitoksen sisäänkäynnillä muovijätteen (t) johdettujen muovien alaryhmien) hyväksymistä valvoo pätevä henkilöstö, joka voi silmämääräisen tarkastuksen ja mukana tulevien asiakirjojen avulla tunnistaa, mitkä jätteet eivät täytä näitä perusteita. Jätteen vaarallisten ominaisuuksien määrittämiseksi on tarvittaessa tehtävä laboratoriokokeita sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.
2. Käytetyistä henkilökohtaisen hygienian tuotteista syntyviä jätteitä ei hyväksytä.	
3. Vaaralliseksi luokiteltu jäte voidaan hyväksyä ainoastaan, jos osoitetaan, että tarpeellisten käsittelytoimien jälkeen jätteellä ei ole seuraavan kohdan 3 alakohdassa tarkoitettuja vaarallisia ominaisuuksia.	

Perusteet	Valvontavaatimukset
4. Kertamuovijätettä ei hyväksytä.	
5. Jätemuoveja (tai muovista johdettuja alaryhmiä), jotka sisältävät pysyviä orgaanisia yhdisteitä pitoisuuksina, jotka ylittävät pysyvistä orgaanisista yhdisteistä, jäljempänä 'POP-yhdisteet', 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 säännösten mukaisesti vahvistetun lakisääteisen raja-arvon, ei hyväksytä. Elintarvikkeiden kanssa kosketukseen tarkoitettujen muovien osalta edellytetään erityisesti, että niissä ei ole pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja muita epäpuhtauksia, joiden vuoksi kyseisen kierrätetyn muovimateriaalin elintarviketurvallisuutta ei voida taata.	Vaarallisia ominaisuuksia ja pysyviä orgaanisten yhdisteiden esiintymistä koskevien vaatimusten soveltamista koskeva menettely on dokumentoitava osana hallintajärjestelmää ja tarkastettava.

⁽¹⁾ Komission tiedonannossa 2018/C 124/01 todetaan, että EWC-nimike 19 12 04 voi olla peräisin sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelylaitoksista sekä muista mekaanista käsittelyä suorittavista laitoksista.

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältäviä jätemuoveja (tai muovista johdettuja alaryhmiä), jotka sisältävät pysyviä orgaanisia yhdisteitä pitoisuuksina, jotka ylittävät pysyvistä orgaanisista yhdisteistä (POP-yhdisteet) 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 säännösten mukaisesti vahvistetun lakisääteisen raja-arvon, ei hyväksytä.

Muovin alaryhmiä, jotka on saatu mekaanisista jätteenkäsittelylaitoksista, joiden tarkoituksena on saavuttaa jätteeksi luokittelun päättymisen, on arvioitava niiden vaarallisten ominaisuuksien määrittämiseksi. Eurooppalaisen jäteluettelon nimike 19 12 04 voidaan luokitella muovin alaryhmiin vain, jos vaarallisia ominaisuuksia ei ole varmistettu. Laitoksista, jotka eivät takaa jätteen vaarattomuutta, saatuihin muovin alaryhmiin sovelletaan EWC-nimikettä 19 12 11* muut jätteiden mekaanisessa käsittelyssä syntyvät jätteet (eri materiaalien seokset mukaan luettuina), jotka sisältävät vaarallisia aineita. Tätä kahden edellä mainitun eurooppalaisen jäteluettelon nimikkeen välistä erotteluperustetta sovelletaan kaikkiin mekaanisiin käsittelylaitoksiin niiden käsittelemän jätteen alkuperästä riippumatta.

2. Kestomuovijätteen käsittely

Kestomuovijätteen on täytettävä ennen tuottajaa jätettä käsittelevien tahojen tiloissa ja tuottajien omissa tiloissa seuraavat vaatimukset:

1. Se on varastoitava erillään muusta jätteestä. Sitä ei myöskään saa sekoittaa muihin jätelajeihin.

2. Sille on tehtävä kaikki mekaaniset käsittelyt, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että se soveltuu suoraan uusien (valmiiden tai puolivalmiiden) muovituotteiden valmistukseen, mukaan lukien ainakin lajittelu ja murskaaminen. Sille voidaan myös tehdä muita mekaanisia käsittelyjä, jotka ovat välttämättömiä muovijätteen lajista ja myöhemmästä käyttötarkoituksesta riippuen, kuten mekaaninen koon pienentäminen laminoimalla tai mikronoimalla, peseminen, sentrifugointi, kuivaus, suodattaminen, puristaminen, pursottaminen ja puhaltaminen.

3. Liitteessä I olevan 1 kohdan arviointiperusteessa 3 lueteltuihin jätteisiin on tarvittaessa sovellettava puhdistuskäsittelyjä (jotka vahvistetaan tarvittaessa erityismääräyksillä) niiden mahdollisten vaarallisten ominaisuuksien poistamiseksi.

3. Hankittua kierrätettyä muovimateriaalia koskevat vaatimukset

Perusteet	Valvontavaatimukset
1. Soveltuvissa tapauksissa kierrätetyn muovimateriaalin kuvausta varten saatavilla olevista standardeista, jotka on vahvistettu asiaa koskevilla teknisissä UNE-EN-standardeissa, on käytettävä niiden ajantasaisinta ja uusinta versiota: - Polystyreeni: UNE-EN 15342 "Plásticos. Plásticos reciclados. Caracterización de reciclados de poliestireno (PS)" [Muovit. Kierrätysmuovit. Polystyreenin (PS) kierrätyksen kuvaus] - Polyeteeni: UNE-EN 15344 "Plásticos. Plásticos reciclados. Caracterización de reciclados de polietileno (PE)" [Muovit. Kierrätysmuovit. Polyeteenin (PE) kierrätyksen kuvaus] - Polypropeeni: UNE-EN 15345 "Plásticos. Plásticos reciclados. Caracterización de reciclados de polipropileno (PP)" [Muovit. Kierrätysmuovit. Polypropeenin (PP) kierrätyksen kuvaus] - Poly(vinylikloridi): UNE-EN 15346 "Plásticos. Plásticos reciclados. Caracterización de reciclados de poli(cloruro de vinilo) (PVC)" [Muovit. Kierrätysmuovit. Poly(vinylikloridin) (PVC) kierrätyksen kuvaus] - Poly(eteenitereftalaatti): UNE-EN 15348 "Plásticos. Plásticos reciclados. Caracterización de reciclados de poli(tereftalato de etileno) (PET)" [Muovit. Kierrätysmuovit. Poly(eteenitereftalaatti) (PET) kierrätyksen kuvaus] Jos kuvausta koskevaa teknistä standardia ei ole, saadun materiaalin on oltava asiakkaan teknisten eritelmien mukainen, jotta sitä voidaan käyttää suoraan	Pätevän henkilöstön on tarkastettava, että jokainen lähetyserä on sovellettavan lainsäädännön, standardin tai eritelmän mukainen. Tuotteen laatu on todennettava seuraavin tavoin: - Silmämääräinen tarkastus. - Fyysisten ja kemiallisten ominaisuuksien määrittely: kuhunkin kierrätysmuovilajiin sovellettavassa lainsäädännössä tai sitä tarkoitusta koskevilla teknisissä eritelmissä ja erityisissä teollisuusstandardeissa, joita varten muovi on otettu talteen, tarkoitettujen laboratoriokokeiden tekeminen. Ylimääräiset laboratoriokokeet voivat olla tarpeen myös asiakkaan lisävaatimusten mukaisesti. Kustakin kierrätetystä muovimateriaalilajista otettuja edustavia näytteitä on analysoitava asianmukaisin väliajoin ja jos toimintaprosessissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Sopiva näyteenottotiheys on määritettävä ottaen huomioon seuraavat tekijät: - Odotettu vaihtelu (esim. aiempien tulosten perusteella). - Luontainen riski sille, että muovijätteen laatu muuttuu sen saapuessa laitokseen, jossa mekaaninen käsittely suoritetaan, erityisesti vaarallisia aineita sisältävien muovien korkea keskimääräinen pitoisuus. - Näyteenottomenetelmän luontainen tarkkuus. - Tulosten läheisyys sellaisten pitoisuusrajojen kanssa, joiden perusteella ainetta pidetään vaarallisena tai sen markkinoille saattamista rajoitetaan. - Muiden kuin muoviosien pitoisuuden tulosten läheisyys suhteessa kahden prosentin enimmäismäärään kierrätetyn muovimateriaalin kokonaismäärästä kuivapainona. Edustavia näytteitä on otettava sellaisten menettelykäsikirjassa kuvattujen näyteenottomenetelmien mukaisesti, joiden on oltava mahdollisimman yksityiskohtaisia (käytetyt näyteenottomenetelmät, jaksotus, näytteiden koko, tyyppi ja lukumäärä, tilastollinen lähestymistapa jne.).
2. Muiden kuin muoviosien pitoisuuden on oltava enintään kaksi prosenttia kuivapainona. Elintarvikkeiden kanssa kosketukseen tarkoitettujen muovien osalta edellytetään erityisesti, että niissä ei ole muita kuin muoviosia, vieraita esineitä ja muovisia tekstiilikuituja. Niissä ei myöskään saa olla käyttötarkoituksesta riippuen ja asiakkaan teknisten eritelmien mukaisesti muita kuin valmistettavia muoviosia/polymeerejä kyseisissä eritelmissä vahvistettujen määrien/rajojen mukaisesti.	Pätevää henkilöstöä on koulutettava muovijätevirran mahdollisista saastumistypeistä sekä osista tai ominaisuuksista, joiden avulla epäpuhtaudet voidaan tunnistaa silmämääräisesti. Materiaaliin sovellettavien teknisten eritelmien noudattamisen varmistamista koskeva menettely on dokumentoitava osana hallintajärjestelmää, ja sen on oltava käytettävissä tarkastuksia varten.

Perusteet	Valvontavaatimukset
3. Syntyvää materiaalia ei luokitella vaaralliseksi aineiden ja seosten luokitukselta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta 16 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 (CLP-asetus) mukaisesti. Siihen sovelletaan rajoituksia, jotka koskevat sellaisten erityistä huolta aiheuttavien aineiden markkinoille saattamista, jotka täyttävät 18 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH-asetus) 57 artiklan perusteet, paitsi jos siihen sovelletaan asetuksen säännösten mukaista lupaa tai poikkeusta. Sen on noudatettava 18 päivänä joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1907/2006 ja 16 päivänä joulukuuta 2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 säädettyjä muita täytäntöönpanosäännöksiä. Sen on noudatettava 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1021 säädettyjä pysyvien orgaanisten yhdisteiden käyttöä tai markkinoille saattamista koskevia kieltoja tai rajoituksia. Voimassa olevien säännösten mukaisesti elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuminen edellyttää, että syntyvässä materiaalissa ei ole pysyviä orgaanisia yhdisteitä.	Sen laadulliset ja määrälliset ominaisuudet on määritettävä, millä varmennetaan näiden vaatimusten sekä CLP-, REACH- ja POP-asetusten säännösten noudattaminen. Määrällisten ominaisuuksien määrittämisen lisäksi pätevän henkilöstön on tarkastettava kaikki lähetyksen erät silmämääräisesti. Pätevää henkilöstöä on koulutettava muovijätevirran mahdollisista saastumistyypeistä sekä osista tai ominaisuuksista, joiden avulla epäpuhtaudet voidaan tunnistaa silmämääräisesti. Vaarallisten ominaisuuksien tunnistamista koskeva menettely on dokumentoitava osana hallintajärjestelmää, ja sen on oltava käytettävissä tarkastuksia varten.
4. Syntyvä materiaali ei saa sisältää öljyjä, liuottimia, maaleja tai jäämiä vesipitoisista tai rasvaisista elintarvikkeista. Elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuva syntyvä materiaali ei myöskään saa sisältää aineita, jotka vaarantaisivat siihen pakattavan tuotteen elintarviketurvallisuuden.	Erä on katsottava jätteeksi, jos silmämääräisessä tarkastuksessa havaitaan merkkejä muuta kuin vettä olevien nesteiden imeytymisestä, mikä voi aiheuttaa ongelmia kuten homekasvustoja tai hajuja, ja jos nämä merkit ovat merkittäviä. Pätevää henkilöstöä on koulutettava tällaisista mahdollisista epäpuhtauksista sekä materiaalien osista tai ominaisuuksista, joiden avulla epäpuhtaudet voidaan tunnistaa. Kyseinen epäpuhtauksien tunnistamistoiminta on dokumentoitava osana hallintajärjestelmää, ja sen on oltava käytettävissä tarkastuksia varten.

LIITE II

Asianomaiselle alueelliselle viranomaiselle osoitetun tämän määräyksen noudattamista koskevan ilmoituksen vähimmäissisältö

Jätehuolto-yhtiö....., jolle on myönnetty lupa NIMA-ympäristötunnuksella päivänä ...kuuta ... ja jonka laitokset sijaitsevat....., tällä kirjeellä, joka on osoitettu itsehallintoalueen (...virastolle/...osastolle)

ILMOITTAA seuraavaa:

- Yhtiö noudattaa perusteista sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestonuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti annetun

ministerin määräyksen kaikkia säännöksiä.

- Yhtiöllä..... on käytössään määräyksen 6 §:n mukainen hallintajärjestelmä.

- Yhtiö..... on tehnyt tarvittavat mukautukset, parannukset tai toimet varmistaakseen määräyksen noudattamisen, ja toimittaa tämän pyynnön yhteydessä tarvittavat asiakirjat sen todistamiseksi. (jos sovelletaan tiloihin tehtyjen muutosten vuoksi)

Ja pyytää (.....toimistoa/.....osastoa),

1) jolle yritys ilmoittaa tietoja vastuullisella ilmoituksella, noudattamaan ministeriön määräyksen säännöksiä, jotta sen tiloissa syntyvää materiaalia ei enää katsota jätteeksi kaikissa oikeudellisissa kysymyksissä; ja

2) tarkistamaan ja ajantasaistamaan jätteitä käsittelevän tahon nykyisen luvan jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 ja erityisesti sen liitteen II mukaisesti, jossa vahvistetaan jätteiden hyödyntämistoimia koskevat säännöt.

Paikka, päivämäärä, allekirjoitus.

LIITE III

Vaatumustenmukaisuusilmoitus niiden perusteiden osalta, joiden perusteella määritetään, milloin käsitelty kestonmuovijäte lakkaa olemasta jätettä

Muiden tuotteiden valmistukseen tarkoitettun kierrätysmuovimateriaalin vaatimustenmukaisuusilmoitus

1	Tuottaja / materiaalin maahantuoja Nimi: Osoite: Yhteyshenkilö: Puhelin: Sähköposti: Rekisterinumero jätteiden tuotanto- ja jätehuoltorekisterissä:
2	Kierrätetyn muovimateriaalin laji (merkitään): - HDPE (suuritiheyspolyeteeni) - LDPE (pientitiheyspolyeteeni) - PET (poly (eteenitereftalaatti)) - PP (polypropeeni) - PS (polystyreeni) - PVC (poly (vinyylidikloridi)) - EPS (solupolystyreeni) - Muut (määritetään): Muiden kuin muoviosien pitoisuus (%):
3	Erän numero ja määrä (tonnia):
4	Tämä lähetys on perusteista sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestonmuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti annetun ministerin määräyksen 3 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukainen.

5

Tämän lähetyksen alkuperän jäljitettävyyys taataan jätteen syntypaikasta lähtien, ja se voidaan osoittaa ja dokumentoida perusteista sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestopuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti annetun ministerin määräyksen 8 §:n mukaisesti.

LITE IV

Ohjeet POP-asetuksen⁽¹⁾ soveltamisesta muovijätteeseen

6 Materiaalin tuottaja ottaa käyttöön perusteista sen määrittämiseksi, milloin muovituotteiden valmistukseen tarkoitettu mekaanisesti käsitelty kestonmuovijäte lakkaa olemasta jätettä jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022 annetun lain 7/2022 mukaisesti annetun ministerin määräyksen 6 §:n mukaisen hallintajärjestelmän.

7 Tämän lähetyksen materiaali on tarkoitettu myytäväksi suoraan tai kauppaedustajan/jakelijan kautta yksinomaan muovinjalostusalalla käyttämistä varten.

(valitaan yksi vaihtoehto):

- 8 - Lähetys on tuotekohtaisen lainsäädännön mukainen: Lähetys on EPP-yhdisteitä
 - Lähetys on seuraavan teknisen standardin mukainen: (annetaan numero) Lähetys on EPP-yhdisteitä
 - Lähetys on kohdoteollisuuden edellyttämien teknisten eritelmien mukainen.

9 Tämän lähetyksen materiaalia ei ole luokiteltu vaaralliseksi asetuksessa (EY) N:o 1272/2008⁽¹⁾ (CLP-asetus) säädettyjen perusteiden mukaisesti, ja se on erityistä huolta aiheuttavien aineiden markkinoille saattamista koskevien säännösten sekä asetuksen (EY) N:o 1907/2006⁽²⁾ (REACH-asetus) liitteessä XVII mainittujen käytön rajoitusten sekä asetuksen (EU) 2019/1021⁽³⁾ (POP-asetus) 3 artiklassa säädettyjen pysyvien orgaanisten yhdisteiden käyttöä ja markkinoille saattamista koskevien kieltojen tai rajoitusten mukainen.

Mekaanisesti käsitellyn kestonuovijätteen tuottajan/maahantuojan ilmoitus, että jäte lakkaa olemasta jätettä, jätteistä ja pilaantuneesta maaperästä kiertotalouden hyväksi 8 päivänä huhtikuuta 2022

10. Arvoisa ministeri, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EY) 2019/1021 liitteessä V olevassa 4. osassa tarkennetaan, moneksi tavaksi käsiteltäviä valvontatietoja ja ymmärtämyksen mukaan, että edellä mainitut tiedot ovat laadulliset ja

D.9.Kemiallinen/fysikaalinen käsittely

D 10 Pöytäkirja parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokitteluksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivin 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta laatuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/ETY ja 2000/21/EY kumoamisesta.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1021, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, pysyvistä orgaanisista yhdisteistä.

Sähköinen
varmennus
koodi
(EVC):
BOE-A-
2023-
14735
tutustua
osoitteess
a
<https://www.boe.es>

Sähköinen
varmennuskoodi
(EVC): BOE-A-
2023-14735
Säädökseen voi
tutustua
osoitteessa
<https://www.boe.es>